

КЛУБ "ТУРИСТИЧЕСКИ СВЯТ"

туристически БЮЛЕТИН

СКАНИРАЙ

27.09.2023 Световен ден на туризма. Безплатно издание.

ТУРИСТИЧЕСКО ДРУЖЕСТВО "РИПСКИ ТУРИСТ" - САМОКОВ

По паралета на седловина Кончето / Пирин.

НОВИ ВЪРХОВЕ В СПИСЪКА

▶▶▶ ПЪРВА КАТЕГОРИЯ

На 26 Август 2023г. туристите от клуб "Туристически свят" осъществиха поредната си цел, като направиха еднодневно изкачване на връх Бански суходол (2886 м), в планината Пирин, по позната пътека - хижа Вихрен, заслон Казана. Предизвикателно бе и преминаването през седловината Кончето, където туристите усетиха адреналина.

ДЕН НА ТУРИЗМА ◀◀◀

Туристите на клуба изкачиха всички 39 първенци на България, за което на 27.09. ще отбележат Световния ден на туризма с еднодневна екскурзия, преминаваща през Пещера "Проходна", Луковитска екопътека "Искър-Панега", та чак до Козлодуйския бряг, за да се потопят в историята на Национален музей "Параход Радецки".

РЕСТАРТ НА ВЪРХОВЕТЕ

РЕСТАРТ НА ВЪРХОВЕТЕ

ГРУПАТА ЩЕ АТАКУВА ВРЪХ ЧЕРНА ПОЛЯНА

хижа Македония, Рила планина

»»» ТАМ ОТ КЪДЕТО СПРЯХМЕ

В дните 12-13.08. тази година туристите от клуб "Туристически свят" изкачиха връх Йосифица (2697 м), където спомените от миналата година ги застигнаха. Точно те дадоха тласъка за включване на върха в списъка и план за изкачване на върхове от района на тиха Рила, като Черна поляна (Карааланица) - 2716 м - Рила планина. Прехода ще започне от хижа Македония в посока към Ангелов връх - 2641 м. Преди година туристите изкачиха Павлев връх - 2682 м., но лошото време спря устрема им. Сега първенеца на района е в прицела им и чака да бъде изкачен.

»»» ЗА КНИГАТА

Приятели на клуба, с трепет очаквайте издаването на Наръчника на туриста "Първи стъпки", който ще бъде транплин за младите - начинаещи туристи. Наръчника ще бъде пътеводител за знания и придобиване на нови умения. "Първи стъпки" е книга за туризма и разказва за възникването му в България и развитието до днес. Дава данни за планината Рила и възможностите за осъществяване на безопасен пешеходен туризъм. Включва статистически данни за всички планини в България, техните върхове, хижи и заслони.

НАРЪЧНИКА
ТУРИСТА

НОВО!

ПЪРВИ
СТЪПКИ....

Устремен към връх Радомир, пл. Беласица.

НИКОЛАЙ НИКОЛОВ

**ЗА ПЪТЯ НА ТУРИСТИЧЕСКОТО
ДВИЖЕНИЕ В САМОКОВ**

»»» 120 ГОДНИ ТУРИЗЪМ

Организираното туристическо движение в Самоков навърши 120г. през 2022 година. Туристическото дружество "Рилски турист" е основано през далечната 1902 г.

Каква е предисторията на този юбилей - един от малкото с подобна давност в България, давност и съдържателност, с които закономерно се гордеем.

Самоков и Самоковска община са разположени в романтичната рамка на седем малки и големи планини - Рила, Витоша, Верила, Плана, Лозенска, Средна гора и Лакатица.

Тези природни дадености определят града и населените места в района като важна и предпочитана туристическа дестинация не само в чертите на България, а и далеч извън страната ни.

Най-голяма и най-привлекателна за туризъм, алпинизъм, ски спорт, ориентиране, планинско бягане и колотуризм е безспорно Рила. Не без основание класикът на българската проза и поезия Иван Вазов я онаслови "Великата Рилска пустиня". Други почитатели я определят като космос, разположен върху земния релеф, и още - като божествена красавица, непокорна и предизвикателна.

Едно сполучливо народностно сравнение с другите значими планини в България сочи, че по възможните преходи Витоша е определена като планина от една до друга транспортна спирка, Стара планина е "от хижа до хижа", Пирин - "от порта до порта", а само Рила е "от връх до връх".

Не можем да подминем и водното богатство на Рила, нейните езера и езерни циркуси. Постоянните езера са 120 на брой, временните - около 30. Най-високото е Леденото, най-дълбокото - Окото, най-голямото - Смарадливото. От Рила тръгват най-дългата река в България - Искър, вливаща се чрез Дунав в Черно море, и реките Марица и Места, вливащи се в Егейско-Бяло море. Не можем да не споменем първенеца на Балканите - връх Мусала.

Мусаленски езера / Циркус.

Гордеейки се с Рила, не подценяваме и другите планини, които си имат своите привлекателности: Витоша дава води на река Палакария, която чрез Искъра се влива в Черно море, и на съседната река - Струма, която се влива в Бяло море - един истински природен феномен. Верила е приютила много бивши и настоящи села от Самоковския край. Планини привлича с върховете Вишино бърдо и Мухчал, Лозенката планина - с резервата Авала до местността Ушите и със Средна гора с Карабаир. Интересна, но неизследвана докрай даденост е Лакатица, която по подземна енергетична сила се определя като Тибет в миниатюр.

Именно тези дадености, изсипани по "Божията воля" около Самоков, дават основание на будни и образовани самоковци да поставят първия градивен камък на организирания туризъм. Това родолюбиво начинание е дело на д-р Димитър Хаджистамов. Годината е 1902-а. Негови последователи и сподвижници са д-р Михаил Кокошков и д-р Сотир Христов - все хора с медицинска правоспособност, оценили незаменната лечебна сила на природата.

Връх Мусала / Рила планина.

С привличането на все повече хора за практикуване на пешеходния туризъм се поражда необходимостта от обособяване на места за отмора и бивакуване, т. е. за развитие на хижарството.

Първата хижа е построена и открита през 1925 г. в подстъпите на връх Мусала. Сега е превърната в музейен обект. Тя изцяло е изградена от клекови греди и клони, даващи сигурност и уют на походниците. След това идват каменната хижа "Мусала", изградена през 1930 г., хижа "Мальовица" - 1934 г., хижа "Заврачица" - 1935 г.

Истински строителен бум на хижи и реновиране на съществуващите настъпва през 50-те, 60-те и 70-те години на миналия век със силни строителни изяви на тогавашните самоковски кметове и туристически дейатели - Методи Лалов и Методи Паунов. И така, докато хижите станат 11 плюс два заслона, построени с доброволен труд, материали и финанси от туристи, промишлени предприятия и Общината в Самоков. Сегашният кмет Владимир Георгиев също е отворен за сътрудничество с туристическото дружество.

С изграждането на хижите и масовизирането на туризма се поражда потребността от маркировка до и през рилските върхари и долини. Първата лентова маркировка е направена от Боровец до връх Мусала през 1932 г. По-късно са оформени и маркировките към хижите "Заврачица" и "Мальовица". Желязна маркировка с циментирани колове и метални табели плюс лентова маркировка са направени през 1939 г. под прякото ръководство на Иван Шехтов. Самата маркировка е тръгвала от седловината Джанка и е продължавала през връх Овчарец и Близнаците до връх Мусала с отклонения до върховете Маришки чал и Манчо и с крайна точка хижа "Заврачица".

Това е началото. А сега има гъста маркировка, която обаче се нуждае от освежаване, обновление и на места от обезопасяване.

Масовото навлизане в планините крие и опасности, особено през зимния отрязък от време. Съвсем закономерно през 1948 г. се създава и Спасителната служба. Сега тя има солидна база в Боровец. Първата копка е направена през 1979 г. от д-р Димитър Игнатов, а сградата е открита през 1983 г.

Първите ръководители на спасителния отряд са Иван Шехтов, Йордан Стоилов, д-р Момов. Дългогодишни членове на Планинската спасителна служба са д-р Стоян Кленов, д-р Веждаров, Борис Ушагелов, Васил Даркев, Николай Караманчев, Михал Пукавичаров, д-р Димитър Наумов, Истилян Шаламанов и много, много други. Техни приемници са Петър Терзийски - най-дългогодишният ръководител на службата, Петър Рогачев, Пламен Божков, Никола Филчев, който е щатен служител цели 21 години, както и десетки други наши съграждани.

Опасностите в планините никога не са били пренебрегвани от нашите деятели, защото след Витоша и Стара планина Рила е на трето място по броя на загиналите планинари в зимни и лавиноопасни условия. Мнозина от нас си спомнят за лавината над Елениното езеро под връх Мальовица през декември 1965 г., когато нагоре тръгват 17 души, а остават живи само 5. Този трагичен инцидент беше пресъздаден с възпитателна цел и като своеобразно предупреждение от талантливата писателка Блага Димитрова в романа "Лавината". По-късно той беше филмиран от Ирина Акташева и Христо Писков. С блестящата си игра актьорите Иван Иванов, Любен Чаталов, Ваня Цветкова, Павел Попандов, Филип Трифонов, Васил Попилиев и други ни предупреждават да внимаваме и като организатори, и като участници в туристически преходи.

В спомените си за прояви и събития от нашето недавно не можем да подминем и създаването на алпийския клуб през 1948 г. Това става на хижа "Мальовица", а инициатори са Веселин Дашин, Георги Белстойнев, Иван и Васил Шехтови, Иван Чешмеджиев. Алпинисти от алпийския ни клуб имат изкачвания в Хиндокуш, Алпите, Хималаите, Кавказ. Първата експедиция в Хималаите за изкачване на осемхилядник - връх Лхотце, се ръководеше от самоковеца Иван Костов и в нея участва още един наш съгражданин - заслужилият майстор на спорта Кънчо Долапчиев. Кънчо Долапчиев взе участие и в експедицията за изкачването на поднебесния Еверест.

Свое място в многолетната история на дружеството имат и клубът по ориентирване, детско-юношеската пътешественическа група на Христо Велчев и особено клубът на ветераните туристи с председател Иванка Керафеина. С неспирните си преходи те демонстрират, че за туризма няма пределна възраст.

Няма да забравим и прощъпулника през 1968 г. на хора на ветераните туристи под диригентството първоначално на Димитър Тончев, а след това под диригентската палка на неуморимия Борис Стрински. За него казваме, че той самият, с таланта, трудолюбието си и прославата на туризма е същинска академия на планинарската песен. Благодарим ти, бай Борисе!

Всичко изредено дотук е минало и нека да благодарим на деятелите за тези многократно изречени "най-..., най-..., най-...!"

Но нашата истинска благодарност ще бъде не само изреченото от сърце "Благодаря!", а желанието и амбицията да продължаваме да обогатяваме сътвореното досега от нашите дейтели в сферата на туризма.

Наша първа грижа трябва да бъде спечелването на битката с нездравите и противоправни опити за обсебване на материалната база на дружеството. Ще бъде истинска победа и ще остане в историята с положителен знак сегашното ръководство, ако противодейства на явните и скритите попълзновения за кражба на недвижима собственост, градена цяло столетие. Особено силно залагаме на юридическата защита на Ваня Стефанова и Екатерина Вададжийска, а също така на справедливи законодателни процеси.

Хижите са лицето на дружеството. Градени от поколения запалени и предани туристи, те и сега се нуждаят от специални грижи, защото туристическата гилдия съди за нашето дружество по приема в хижите, отношението на хижарите, по уюта, който предлагат на пребиваващите. Редно е да обсъдим и да решим в обозрим срок по какъв начин да увеличим финансовата им подкрепа във връзка с поддържането на сградния фонд, оборудването, обзавеждането, снабдяването с провизии, улесненията в маркировката и възможностите за спасителна дейност при нужда. Нашите хижари го заслужават. Всичко това ще гарантира вписването им в новото време.

Важно място в туризма заема маркирането на туристически маршрути. Маркировката има за цел да информира туристите, да улесни и подпомогне пешеходния туризъм. Тя осигурява достъп до хижи, заслони, върхове, природни забележителности и се извършва по утвърден правилник. Самата маркировка не е самодейна дейност на неоторизирани звена и органи, а главно дейност, извършвана от централното ръководство на БТС, от местните туристически дружества, подпомагани от общините. Маркировката в обсега на дружество "Рилски турист" не е в задоволително състояние и това налага да се разработят и реализират съвместни проекти. До момента на нашата територия са разработени и се изпълняват проекти главно от клуб "Туристически свят" към дружеството, ръководен от инициативния Ангел Узунов. Хората от клуба вече имат два осъществени проекта във Верила и Белчаница.

Проектирането на всички възможни маршрути ще бъде цел на бъдещи решения, но началото трябва да поставим сега и то непременно да бъде съгласувано и реализирано с прякото участие на дирекцията на Национален парк "Рила" и нейното подразделение в Самоков, за да можем да съхраним екоравновесието в природата.

Към връх Мусала над заслон Ледено езеро.

Поздравителен адрес.

ОБЩИНА САМОВОК

15 "Масленец" №11, e-mail: samokov@samokov.bg, Център 0722 600 940, Манастир 31 606 51, Факс 0722 600 50

ДО
ТУРИСТИЧЕСКО ДРУЖЕСТВО
„РИЛСКИ ТУРИСТ“
САМОВОК

Примете моите най-искрени поздравления по случай 120-годишнината на туристическо дружество „Рилски турист“. История, повече от един век, изпълнена със събития, инициативи и насочена към идеята за живот, близък до природата. Неслучайно в Самоков туристическото движение е с толкова дълбоки корени. Тук, още с раждането си сме закармени с любовта към планината. Радвам се, че ТД „Рилски турист“ заема важно място в обществения живот на Самоков и сте наши партньор в редица екологични инициативи. За нас е важно в динамичното ежедневие да възобновим именно тази връзка с природата, защото сме част от нея. Важно е да осъзнаем, че опазването на околната среда, е опазване на самите нас. Надявам се и в бъдеще във Ваше лице да имаме партньор, с чиято помощ да продължим да реализираме екологични и природолюбиви инициативи.

Нека още дълги години туристическото движение в Самоков да се популяризира и да бъде неразделна част от обществения живот!

ВЛАДИМИР ГЕОРГИЕВ
КМЕТ НА ОБЩИНА САМОВОК

Момент от тържествена част на заслон Ледено езеро.

Като има маркировка, трябва да има и пътеводители. За Рила най-обхватен и подробен е пътеводителят на Румен Грънчаров, но някои от посочените места са рискови и трудно проходими. Аз бих препоръчал класическия пътеводител на Рила на издателство "Домино" - Стара Загора, където са отбелязани 16 екопътеки, 62 туристически маршрута и са поместени съпътстващи ги карти. Много подробно и удобно за ползване е и изданието на Централния съвет на БТС "Хижите в България" в комплект с карти с автор Йордан Йорданов. Интересен за ползване е своеобразният пътеводител в снимки на Младен Катранджиев - една поетична и привлекателна фотографска разработка. Внимание заслужават и преживените пътеописания на Васил Софин в книгите му "Стъпки във времето и пространството" и "Глътка въздух", а също така и трудът на краеведа Георги Захов "Палакарията - земя кърмилница".

Имаме нужда и от един иновативен информационен център в Самоков с разширени възможности, който да осигурява предлагането в подробности на туристически услуги, както и оторизирани водачи, с каквито дружеството разполага.

За да го има и в бъдеще пък хора на ветераните туристи трябва да намерим един втори Борис Стрински или поне човек, близък до него по творчески възможности и желание за работа.

Задачите са много. Желание и възможности за реализация има в наличност, остава третото и четвъртото /според Николай Хайтов/ - да ги осъществим на практика!

Николай Николов

От хижа Ястребец към хижа Мусала.

Тук може да е твоята реклама !

ВОДОПАД БОРОВ КАМЪК

ПРЕЛЕСТ В ДИВОТО НА ВРАЧАНСКИ КАРСТ

Медковски дол, резерват "Врачански карст".

»»» ВОДАТА

Притегателна сила за всеки турист, обичащ адреналина и високите водопади. Това имно е водопада "Боров камък", намиращ се в края на Згориградската екопътека. Див необуздан водопад с височина 63 м, запленява с красотата и страшни падащи потоци. Пътеката е екстремна и вълчица в преживяването си всеки, дръзнец да премине през нея. Неочаквано под големия пад минава пътеката, където пръски от цялата ѝ мощ те докосват, преминавайки полусух. Величествена е панорамата над водопада за всеки, изкачил се отгоре му, за да види слънцето отново.

»»» ОТНОВО РИЛА

Рила планина е една и първа от всички планини на Балканския полуостров. Красотата пленява всеки наш и чуждестранен турист. Посещават я за кратко и много, през всички сезони, за пешеходен туризъм, алпинизъм, вело и трек състезания, ски и други. Развила в себе си красотата на езера и язовири, тя е най - големия източник на жива вода в България. Пленителка на туристи, водещи ги към високите си върхове през цялата година. Приятелката на туриста!

Водопад Скакавица.

»»» СКАКАВИЦА

Водопад Рилска Скакавица е най - високия водопад в Рила и неговата височина е 70 м. Разположен е на 1750 м надморска височина в живописна местност в близост до най-старата хижа Скакавица, от която се вижда връх Кабул (2531 м). За водопада може да се тръгне от местност "Зелен преслап", като се следва добре обозначена с табели и маркировка пътека до хижа Скакавица.